

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku M. w Ś.
przy uczestnictwie E. M.
o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym bez wymaganej zgody,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 marca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w L.
z dnia 30 maja 2016 r., sygn. akt III Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w L. adwokatowi P. B. S. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu uczestniczce w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio - kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uczestniczka wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparła na przesłance wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Według niej, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona albowiem Sąd drugiej instancji nie rozpoznał wszystkich zarzutów apelacji, ze względu na naruszenie art. 328 § 2 k.p.c., niewłaściwe zastosowanie art. 29 ust. 1 pkt ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego oraz nieuwzględnienia treści tego przepisu oraz art. 12, 21 ust. 1 i 2 w zw. z art. 30 i art. 46 ust. 2 i 2a tej ustawy.

Oceniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy odwołać się do utrwalonego w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądu, że

Kodeks postępowania cywilnego wielokrotnie posługuje się pojęciem „oczywistość” odnosząc je np. do bezzasadności dochodzonego roszczenia, wniosku o wyłączenie sędziego, zasadności podstawy kasacyjnej naruszenia prawa materialnego (art. 53¹, art. 499 pkt 1, art. 398¹⁶, art. 424⁹ k.p.c.). Oczywista zasadność lub bezzasadność wynika już z samej treści pisma procesowego, jest

widoczna dla każdego prawnika bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej. W wypadku oczywistej zasadności konkretnego wniosku, bez dokładnego badania i oceny przytoczonych argumentów jest jasne, że wniosek powinien zostać uwzględniony. Odnosząc powyższe uwagi do kwestii oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy stwierdzić, że przedmiotowa „oczywistość” zachodzi wówczas, gdy z treści skargi, bez potrzeby jej głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań prawnych wynika, że przytoczone w niej podstawy uzasadniają uwzględnienie skargi. (tak np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ., z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 2467/07, nie publ.).

Wnosząca skargę kasacyjną nie wykazała tak rozumianej oczywistej jej zasadności. Sąd drugiej instancji w pisemnych motywach odniósł się do sposobu badań uczestniczki przez biegłego lekarza, który wydał opinię i podtrzymywał ją nie tylko na podstawie dokumentacji lekarskiej ale na podstawie badań i osobistej obserwacji uczestniczki. Jednocześnie dokonał oceny dowodu z opinii biegłego i uwzględnił jej jednoznaczne konkluzje. Zważyć też trzeba, iż biegły składał zarówno opinię na piśmie, jak i ustnie na rozprawie w obecności uczestniczki. Ten sam biegły, przed wydaniem ustnej opinii uzupełniającej w przedmiotowej sprawie, przeprowadził badanie uczestniczki w postępowaniu karnym i wydał opinię na użytek tamtego postępowania.

Sąd Najwyższy nie dostrzegł z urzędu uchybień przemawiających za nieważnością postępowania.

Z tych względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak wyżej.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu uczestniczce w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 14 ust. pkt 3, 16 ust. 4 pkt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2015,1801).

aj